

Vergaderjaar 2024–2025

29 383

Regelgeving Ruimtelijke Ordening en Milieu

28 973

Toekomst veehouderij

Nr. 419

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 november 2024

In het commissiedebat leefomgeving van 11 september jl. (Kamerstuk 29 383, nr. 418) heb ik toegezegd de planning voor de aanscherping van de geurnormen voor de veehouderij met de Tweede Kamer te delen. Met deze brief geef ik invulling aan de toezegging aan lid Kostić (PvdD)¹.

Diverse onderzoeken, evaluaties en signalen laten zien dat het nodig is dat de geurregelgeving voor veehouderijen wordt aangepast om de leefomgeving in het landelijk gebied te verbeteren en zo de balans te herstellen. Ook heeft de Rechtbank Den Haag gesteld dat de Staat met zijn huidige regelgeving rondom geurbelasting zijn burgers onvoldoende beschermt².

Daarom wordt, zoals ook aangekondigd in de eerdere Kamerbrief³, de geurregelgeving voor veehouderijen aangepast. Deze aanpassing betreft een wijzing van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), dat onder de Omgevingswet valt. Dit vraagt een goede balans tussen de belangen van de omwonenden, de veehouderijen en lokale overheden.

Wijziging regelgeving

Tot inwerkingtreding van de Omgevingswet (OW), op 1 januari 2024, stonden de regels voor geur van dierenverblijven van veehouderijen in de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Onder de Omgevingswet is de systematiek van de regelgeving gewijzigd. Gemeenten nemen nu geurregels voor veehouderijen op in het omgevingsplan⁴. Hierbij dienen de gemeenten zich te

¹ Toezegging 15685

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 29 383, nr. 383

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 29 383, nr. 405

⁴ Het omgevingsplan bevat algemene regels van de gemeente voor de fysieke leefomgeving.

houden aan de instructieregels⁵ die het Rijk stelt voor geurhinder van veehouderijen in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Aanpassing van de geurregelgeving voor veehouderijen betekent daarmee een aanpassing van dat besluit.

De aanpassing van een besluit onder de Omgevingswet kent een aantal te doorlopen stappen en toetsen met bepaalde doorlooptijden. Dit betekent onder meer het in kaart brengen van de effecten van het voorgenomen besluit inclusief de gevolgen voor toezicht en handhaving en regeldruk. Ook consultatie van de wijzigingen en diverse toetsen zoals door de Raad van State horen hierbij⁶. De Tweede Kamer wordt nadrukkelijk betrokken via de voorhangprocedure. Een globale inschatting van de totale doorlooptijd tot inwerkingtreding is 2 à 3 jaar.

Als onderdeel van de aanpassing van het besluit zal ook een milieueffectrapportage, een plan-MER⁷ worden opgesteld. Dit is een milieueffectrapportage voor regels die kaderstellend zijn. Het plan-MER brengt de milieueffecten van (het opstellen of wijzigen van) de regelgeving in kaart. Dit alles draagt bij aan een goede besluitvorming.

Op dit moment wordt een aantal concrete stappen gezet om te kunnen komen tot een concept-wijziging van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Planning

Activiteit	Doorlooptijd
Impactanalyse	Q1 2025
Betrekken belanghebbenden en participatietraject burgers	Q1 2025-Q2 2025
Plan-MER	Q1 2025-Q3 2025
Hoger beroep	Zitting 9 januari 2025
Ontwerpbesluit, start consultatie	Q4 2025-Q1 2026

Dit betreft een globale planning. Voorop staat dat het proces zorgvuldig plaatsvindt. Hieronder staat een toelichting op de genoemde activiteiten.

Impactanalyse

Momenteel wordt een impactanalyse uitgevoerd om de mogelijke effecten van aanpassing van de regelgeving in beeld te brengen. Deze analyse draagt bij aan de onderbouwing van het voorstel tot wijziging van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Betrekken belanghebbenden en participatietraject burgers

Ik hecht er belang aan om belanghebbenden goed te betrekken bij de wijziging van de regelgeving. In het maatschappelijk debat over geurhinder van veehouderijen komen verschillende standpunten naar voren, die soms ver uit elkaar liggen. Omdat ik de balans wil herstellen, wil ik alle betrokkenen ook goed kunnen horen.

⁵ Een instructieregel is een algemene regel waarmee het Rijk aan een ander bestuursorgaan aangeeft hoe dat orgaan een taak of bevoegdheid moet uitoefenen. Instructieregels gaan over de wijze van uitoefening van een taak of over de inhoud of motivering van een instrument uit de Omgevingswet.

⁶ <https://www.kcbr.nl/beleid-en-regelgeving-ontwikkelen/draaiboek-voor-de-regelgeving/bijlagen/bijlagen-overzichten-schemas-en-handleidingen/overzicht-procedure-amvb>

⁷ Een plan-milieueffectrapport is een milieueffectrapport (MER) bij een vast te stellen plan of programma. De procedure die hierbij hoort, wordt wel plan-milieueffectrapportage (mer) genoemd.

Momenteel wordt een participatietraject uitgevoerd onder burgers die in hun dagelijks leven met geurhinder door veehouderijen te maken kunnen hebben. Dit participatietraject dient om een beter beeld te krijgen bij de ervaren geurhinder van omwonenden, en ook om van hen te horen welke mogelijkheden er worden gezien om eventuele geurhinder te verminderen.

Ook wordt een traject gestart om nader in gesprek te gaan met de andere belanghebbenden, waaronder sectororganisaties, medeoverheden, natuur- en milieuorganisaties en belangenorganisaties, over hun inbreng op de wijziging van het geurbeleid.

Plan-MER

Momenteel worden voorbereidingen getroffen om in 2025 te starten met de plan-milieueffectrapportage. De eerste stap wordt het opstellen van een Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD). Dit NRD bestaat uit een beschrijving van de aanpak voor het plan-MER. Het gaat dan bijvoorbeeld over het «waarom» van de wijziging van de regelgeving, de alternatieven en de milieugevolgen die bekeken worden.

Hoger beroep

Voor de wijziging van de regelgeving is ook de uitspraak van de rechtbank Den Haag van 14 september 2022 van belang. De rechtbank oordeelde dat de huidige situatie in strijd is met artikel 8 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM) waarbij de balans tussen de belangen van de verschillende betrokkenen zoek is geraakt. Het is aan de Staat (regering en parlement) om die balans in de wet- en regelgeving te herstellen.

Om daar werkbare scenario's voor te kunnen uitwerken, is het noodzakelijk om een oordeel van een hoger rechtscollege te hebben over het vonnis van de rechtbank⁸. De Staat heeft daarom hoger beroep aange-tekend tegen de uitspraak. Op 9 januari 2025 is de zitting in de geurhinderzaak gepland. Het is niet bekend wanneer het Hof uitspraak zal doen.

Ontwerpbesluit

Na de impactanalyse, het betrekken van de belanghebbenden en de plan-MER, zal de concept-wijziging van het Besluit kwaliteit leefomgeving worden opgesteld. Het streven is om tegen het einde van 2025 deze concept-wijziging gereed te hebben en begin 2026 in consultatie te brengen.

Medio 2025 wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de stand van zaken van de wijziging van de regelgeving.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
C.A. Jansen

⁸ Tweede Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 29 383, nr. 383